

Visuomenės veikėjų konferencija - Brooklyne Gruod. 10 d

Lietuvj pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau išpysis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautininko darbus. Svarbiausias iš jų yra palaikymas tautininkams.

LIII. METAI. 282 (871) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK. ŠESTADIENIS, 1939 M., GRUODŽIO-DECEMBER 9 D.

ŠIANDIEN

Karo pasekmės Lietuvos rūpestis Lietuva jaučia karą Gyvenimas Kaune

JONAS KROZE

Vienas žurnalistas Lietuvoje lapkričio 14 d. išsiuntė iš Lietuvos laišką, kuris gautas Brooklyne gruodžio 6 d. Tame laiške jis rašo, kad apiankė Vilnių ir tarp kitko rašo apie dabartinį Lietuvos gyvenimą ir aplamai Europos nuotaiką. Jis sako: "Karas vis tik yra labai baisus dalykas. Dabar pamatęs jo nusiaubtas vietas, įsitikinau, kokia tai yra didelė žmonių nelaimė. Atrodo, kad nedaug tereikia pakariauti, kad žmonija būtų nustumta visai į primityvią būklę ir nuslėgtų jos jautriosios vietos, kurios žmogų skiria nuo žvėriškų polinkių".

"Džiaugsmas dėl Vilniaus grįžimo Lietuvoje netruko praieiti. Džiaugsmo vietą dabar pas mus užima rūpestis. Tą miestą ir kraštą gavome nuolat, naskurdintą, demoralizuotą su daug svetimo ir iš toli atsibaciusio gaivalo. Miškuose dar slapstosi buvusios lenkų armijos kareiviai ir iš kalėjimų paleisti kriminalistai. Tokį kraštą gausi reikia rūpintis ne tik maitinti bet ir valyti. O valymas labai sunkus. Traukdamosi lenkų armija primetė visur ir prislapstė ginklą. Kol visa tai bus išvalyta ir sutvarkyta, ims ne mažai laiko. Todėl kol Vilniaus kraštas bus sutvarkytas, kaip reikia, Administracijos linijos apsauga palikta griežta, kaip buvo ir į Vilniaus kraštą įvažiuojamas ir išvažiuojamas suvaržytas".

"Senijoje Lietuvos dalyje gyvenimas taip pat yra pakitęs. Pakitėjo jis dėl karo priežasties. Nors mes nekarijujame ir toli nuo karo esame, bet kad karas yra visi jaudinami. Tai jaučia ne vien Lietuvos gyventojai, bet ir visų Europos kraštų žmonės. Ūkiniui atžvilgiu valstybės pasirodo taip tampriai yra viena su kita susietos, kad nustojus vienybės kurti vienai, jaučia tai ir kitos. Normaliai gyvenančios valstybės didelių atsargų neturėjo įvairių reikmenų, todėl karui kilus jų gavimas pradėjo sunkėti. Atsirado suvaržymai kai kuriems produktams. Pas mus yra suvaržymų skystam kurui, silkėms, geležiai ir kitiems produktams, kurių reikia atsigaubinti iš užsienio. Kavos kol kas turime, bet kaip ilgai jos užteks, nežinia".

"Pas Lietuvos kaimynus ir Skandinavų valstybėse vis daugiau ir daugiau įvedama kortelių įvairiems produktams ir reikmenims. Lietuvoje kol kas mažai, bet jeigu karas ilgiau užsitęs, tai galimas daiktas, kad ir Lietuvoje bus įvesta daugiau kortelių. Maisto Lietuvai netrūksta. Jo yra užtektingai".

Esą, Kaune gyvenimas taip pat žymiai pakitęs. Maža gatvėse automobilių matyti. Vazinėja tik tos mašinos, kurios turi leidimus ir taksai. Tačiau ir tokių mašinų visai nedaug. Ir jos stengiasi juo mažiau važinėti, nes taupo skystąjį kurą. Visa kita rieda beveik kaip visuomet. Krautuvės kol kas perpildytos visokiomis gėrybėmis, pilnos žmonių kavinės ir restoranai. Beje, paštas į Lietuvą iš užsienio, ypač iš Amerikos ateina labai pavėluotas, net Kauno laikraščiai pradėjo skelbti kada ir iš kokių valstybių paštas gautas. Šiandien laiška iš Amerikos gauti Lietuvoje, yra beveik sena žinia.

SVEIKINAME RYTINIŲ VALSTYBIŲ VEIKĖJŲ KONFERENCIJOS DALYVUS!

RUSŲ KARIUOMENĖ SMARKIAI PUOLA SUOMIUS VISU ŠIAURĖS FRONTU

Prašo Anglijos, Prancūzijos ir Švedijos pagalbos prieš sovietų kariuomenę

HELSINKI, gruodžio 8 d. — Sovietų karo vadovybė šią dieną pasiuntė tūkstančius rusų kareivių prieš suomių ir jų tvirtovių virtinę Suomijos Rusijos frontu. Nežiūrint nepaprastai didelio suomių pasipriešinimo ir artilerijos ir kulkosudaidžių ugnies, nuo kurios krito tūkstančiai rusų kareivių, rusai begalinėmis bangomis puolė suomių ir privertė juos pasitraukti iki Mannerheim linijos.

Tuo tarpu Suomijos vyriausybė, akivaizdoje nepaprastai Rusijos kariuomenės puolimų atsišaukė į Angliją, Prancūziją ir Švediją, kad tos valstybės duotų pagalbos prieš rusus. Suomijos vyriausybė savo deklaracijoje pareiškė, kad Suomijos laukia žiauresnis likimas, negu Lenkijos, jeigu suomių tuojau negaus pagalbos iš kurios nors kitos valstybės.

Beveik tuo pačiu metu kai rusai puolė suomių sausesmėje, visos Rusijos Baltijos krašto laivynas užblokavo pietinį Suomijos pakraštį, ir neišleidžia, nei įleidžia jokio laivo. Kai kurie didesnieji rusų karo laivai apšaudė Suomijos pakraščius, bet suomių pakraščiu artilerija atsakė ir privertė laivus trauktis toliau į jūrą. Vidutiniškai skaičiuojant, Sovietai iki šiol Suomijoje neteko apie 20,000 užmuštais ir sužeistais kareiviais.

Iš suomių šaltinių praneša, kad iš Italijos atvykę lakūnai su italų lėktuvais, iki šiol jau spėjo nušauti septynis sovietų lėktuvus. Šiomis dienomis, esą, Suomija gavo dar apie 30 Italijos lėktuvų, o 20 laukiama iš Anglijos.

Iš patikimų šaltinių pranešama, kad Sovietų Sąjunga dabar turi jau apie penkis milijonus kariuomenės ir vis daugiau šaukiama karo tarnybai atsarginių. Dideli mūšiai tarp suomių ir rusų eina visu šiaurės frontu.

AUKOS VILNIEČIAMS

ALYTUS. — Alytaus žemės ūkio draugijos valdyba yra nutarusi draugijos vardu Vilniaus krašto tautiečiams aukoti vieną vagoną — 300 cent. grūdų. Šios aukos dalį — 100 cent. valdyba paskyrė iš savo supirkimų grūdų, o 200 cent. tikisi, kad lengvai suveš draugijos nariai — ūkininkai.

KAIP REKLAMUOJASI VILNIUS

VILNIUS. — Šiuo laiku Vilniuje įvairios reklamos rašomos keliom kalbom. Dažniausiai rašoma dviem kalbom — lietuviškai ir lenkiškai.

ITALIJOS SANTYKIŲ SU VOKIETIJA YRA GERI

ROMA, gruod. 8 d. — Italijos vyriausybė pakartotinai pažymi, kad Italijos Vokietijos santykiai yra nepasikeitę ir toliau bus palaikomi draugiški.

Franz Von Papen

TURKIJA REIKALAUJA VON PAPANO IŠSINEŠDINTI

ANKARA, Turkija, gruodžio 8 d. — Turkijos vyriausybė pareikalavo Vokietijos Pasiuntinio Turkijai Von Papen'o neatidėliojant išvažiuoti iš Turkijos. Sakoma, kad Von Papenas vėliausiu laiku visokiais būdais bando Turkiją atitraukti nuo Anglijos ir Prancūzijos. Von Papenas Turkijoje pradėjo propagandą prieš anglus ir prancūzus.

ANGLAI IR PRANCŪZAI PAGELBĖS SUOMIJAI IR BALKANAMS

LONDON, gruodžio 8 d. — Anglijos ir Prancūzijos karo vadovybė paskelbė, kad abi valstybės pagelbės Suomijai sulauktyti Sovietų kariuomenės šiaurės Europoje. Kokia bus teikiama pagalba, nežinia. Tuo pačiu metu paskelbta, kad anglai ir prancūzai sutiko statyti visą eilę tvirtovių Balkanuose.

UŽ SUOMIJOS RUSIJOS KARĄ KALTINA ANGLUS

BERLIN, gruodžio 8 d. — Nors Vokietijai reikiama užuojautos Suomijai ir galbūt norėtų jai pagelbėti prieš Rusiją, tačiau esą aplinkybės Vokietijai to neleidžia daryti. Be to, vokiečiai priduria, kad Skandinavų valstybės visą laiką "flirtavo" su Anglija ir Prancūzija ir todėl davė Rusijai progos pulsti Suomiją.

KAIP REKLAMUOJASI VILNIUS

VILNIUS. — Šiuo laiku Vilniuje įvairios reklamos rašomos keliom kalbom. Dažniausiai rašoma dviem kalbom — lietuviškai ir lenkiškai.

ITALIJOS SANTYKIŲ SU VOKIETIJA YRA GERI

ROMA, gruod. 8 d. — Italijos vyriausybė pakartotinai pažymi, kad Italijos Vokietijos santykiai yra nepasikeitę ir toliau bus palaikomi draugiški.

TIKIMASI, KAD KONFERENCIJA PADĖS PAMATĄ DARNIAM IR NAŠIAM DARBUI

Komitetas Tautinėms Jėgoms Bendrinti ir visi rytinių valstybių tautininkai, šią dieną įvykstančios Brooklyne, Susivienijimo salėje, rytinių valstybių veikėjų konferencijos proga, nuosirdžiai sveikina visus konferencijos dalyvius ir linki, kad šioje konferencijoje būtų padėtas tvirtas pamatas naujai produktingai ir plačiai rytinių valstybių tautinių organizacijų veiklai. Dienraštis Vienybė iš savo pusės reiškia vilties, kad visi konferencijos dalyviai rimtai ir realiai žiūrėdami į šią konferenciją tautinių Amerikos lietuvių gyvenimą, imsis sistematingo darbo sujungti visas Amerikos tautines jėgas ir padės pagrinda naujai tautinių organizacijų veiklos raidai. Mes tikimės, kad konferencijos dalyviai atkreips dėmesio, ne tik į lietuvių organizacijų Lietuvai pagalbos, bet taip pat į reikalą pagyventi veiklą Amerikoje ir sustiprinti visas tautines lietuvių organizacijas šiame žemyne. Labai svarbu yra pasitarti ekonominiams, prekybiniais ir bendradarbiavimo klausimais: mūsų spaudos ir tarpkolonijinių ryšių palaikymas, sistematingas ir darnus darbas.

Šiai konferencijai linkime kuogieriausio pasisekimo savo uždavini atlikti, o tautinėms lietuvių organizacijoms — veiklesnio ir našesnio darbo meto.

DAR DVIDESIMT MIŠKININKŲ PASIUSTA Į VILNIAUS KRAŠTĄ

KAUNAS. — Pradėjus Vilniaus krašto miškų perimti, radosi temazi miškų administracijai darbas. Nors ketiolika miškų administracijos tarnautojų į Vilniaus kraštą buvo anksčiau išvykę, bet jie vieni darbo neaprepią, tai departamentas pasiuntė dar 20 miškininkų Vilniaus krašto miškų reikalams tvarkyti.

Paašikėjo, kad lenkai buvo įsteigę labai gausią miškų administraciją, kad miškų tvarkymo srityje buvęs didelis burokratizmas ir rutina, o kadangi Lietuvos miškų administracija buvo daug lankstesnė ir mažesnė, todėl daugumas buvusiu lenkų miškų administracijos tarnautojų tenka atleisti, palikus tik žemesnį personalą — sargyba ir tai gerokai ją sumažinus.

NUBAUDE UŽ SNIPI-NEJIMĄ

KAUNAS. — Kariuomenės teismas Kaune sprendė Vilhelmo Zemačio bylą, kaltinama snipinėjimu. Zemaitis pripažintas kaltu ir nubaustas 15 metų sunk. darbų kalėjimo.

Raudonajam Parlamente. — Vaizdas iš Sovietų Sąjungos Parlamento sesijos, didžiojoje Kremliu Rūmuose. Mas. kvoje.

LIETUVOS SEIMAS PRIĖMĖ NAUJĄ VYRIAUSYBĖS DEKLARACIJĄ

Naujoji vyriausybė pasizada palaikyti lito vertybę ir rūpintis krašto ir gyventojų gerove

VOKIETIJAI IR SOVIETAMS LIETUVA REIKALINGA

BERLIN. — Atsakinguose vokiečių sluoksniuose pareiškama, kad Lietuvos Nepriklausomybė naudinga ir reikalinga tiek Vokietijos, tiek Sovietų Sąjungos interesams. Tas pastiprina Lietuvos poziciją.

PRASIDĖJO BALTIJOS VALSTYBIŲ SANTARVĖS KONFERENCIJA

TALLINN, gruod. 7 d. — Čia prasidėjo Baltijos Valstybių Santarvės konferencija, kurią atvyko Lietuvos delegacija vadovaujama Užsienio Reikalų Ministro Urbšio, Politikos Departamento Direktoriaus Turausko, Ekonominio Departamento Direktoriaus Norkaitio ir delegacijos nario dr. Daukšos.

LIETUVISKAS STALAS TARPTAUTINIAME BAZARE NEW YORKE

NEW YORK. — Visame pasaulyje paplitusi organizacija YWCA savo International Institute New Yorke (341 E. 17th St.) lapkričio 29 d. suručė VI prieškalėdinį bazarą-pavodėlę. Parodoje savo stalus turėjo: italai, kinai indusai, britų salos, lenkai, vengrai, švedai, lietuviai ir kt.

Lietuviškas stalas paruošti emėsi iš Lietuvos į Ameriką atvykusi pavišėti Aldona Kundraitė, drauge su jauna prancūze Denise Margry (kuri be prancūzų kalbos dar kaiba lietuviškai ir angliškai). Jos buvo stalo-parodėlės teikė informacijų ir pardavinėjo atvirukus — Lietuvos vaizdus.

Tiek atskiri eksponatai, tiek skoningai papuoštas stalas turėjo didelį pasisekimą ir iš lankytojų susilaukė daug pagyrimų. Ypatinai didelį susidomėjimą sukėlė gražūs tautiniai (Vilniaus krašto) drabužiai, kuriuos dėvėjo minėtos mergaitės. Parodėlėje išdalinta daug informacinės literatūros apie Lietuvą.

RUSAI IR VOKIEČIAI KEISIS GYVENTOJAI

BERLIN, gruod. 8 d. — Tarp Rusijos ir Vokietijos vyriausybių dabar eina derybos pasikeisti gyventojais. Rusija duotų Vokietijai apie 100,000 vokiečių gyvenančių Ukrainoje, o Vokietija už juos atiduotų Rusijai apie 800,000 lenkų ir ukrainiečių gyvenančių dabartinėje Vokietijos teritorijoje.

Ligi šių metų pabaigos iš Lietuvos manoma eksportuoti 100 milijonų kiaušinių. Dabar jau eksportuota 97,8 mil.

KAUNAS, gruodžio 6 d. —

Ministras Pirmininkas Merkys Seime perskaitė naujosios vyriausybės deklaraciją, kurioje pabrėžė, kad audringais karo laikais pagrindinis vyriausybės uždavinys išsaugoti tautos vienybę konsolidacijos kelius ir seks valstybės santvarkos pagrindiniais dėsniais išdėstytais Valstybės Prezidento paskutinėje kalboje, tęsdama tautos ir valstybės stiprinimą ir skatinimą draugingus tarpvalstybinius santykius juos rems atkakliu savo teisių gynimu ir stropiu sutarčių prievolių vykdymu. Vyriausybė rūpintis gausingais Vilniaus reikalais, palaikys lito pastovumą, kels gamybą, rūpintis biudžeto pusiausvyra, mokesčių sistemos patobulinimu, darbo našumo padidinimu, darbininkų gerbiu ir krašto kultūros kelimu, geresniu socialiniu aprūpinimu ir žemės ūkio klestėjimu, žemės reforma. Vilniaus krašte ir kitais reikalais, kiek sąlygos leis. Seimas deklaracijai pritarė.

LENKŲ AFERISTAI VILNIUJE

VILNIUS. — Į Vilnią iš Lenkijos yra subėgę įvairaus plauko aferistai. Neseniai vienas Lenkijos žydų, gavęs leidimą peržengti buv. admin. liniją, laktė po Kauną, visiems aiškindamas ir prašydamas padėti įsteigti fabriką, kuriame dirbsianti visa 1000 moterų, o iš Amerikos kasmet būsią gausama 200,000 dolerių valiutos. Reikalinga kapitalą duosianti Amerika, o iš Lietuvos vyriausybės pusės tereikiama... eksporto premijos 30% dydžio. Kadangi, uždario normomis, vien algoms 1000 moterų į metus tektų išmokėti apie 8 — 900,000 litų, o valiutinių įplukų tesudarytų apie 600,000 litų, tai iš karto paašikėjo, su kuo turima reikalo. Išsikalbėjo visai paašikėjo, kad Lenkijoje viso to apskraus tipo biznio būta paremta dviem dalykais: eksporto premija (jis buvęs net kryžiumi už nuopelnus eksporto srityje apdovanotas!) ir moterų išnaudojimu (šios uždirdavusios 1, 2—3 litus dienai!).

VILNIEČIAI PATENKINTI LIETUVISKAIS VALDININKAIS

VILNIUS. — Vilniečiai gyventojai daug kartų yra pareiškę savo pasitenkinimą lietuviškais policininkais ir kitais valdininkais, kurie nesą "honoraumi", bet labai žmoniški, mandagūs ir linkinami, kas būdavo rečiau lenkams Vilnių valdant.

Lietuvos policininkai yra lyginami net anglių policininkams, kuriuos žiūrėta ne su baime, bet kaip į geriausius gyventojų prietelius.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBE

Oldest Lithuanian Newspaper 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates for different durations and locations (Brooklyn, USA, Canada).

Visais reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis - Redaktorius. A. S. Trečiokas - Prezidentas.

TAUTINĖS KONFERENCIJOS BELAUKIANT

Rytinių valstybių lietuvių kolonijų veikėjai ruošiasi i tautinės veiklos bendrinimo konferenciją, kuri įvyksta šį sekmadienį, gruodžio 10 d., Brooklyne.

Be abejonės kiekvienam sąmoningam tautinio nusistatymo lietuviui nuosirdžiai rūpi Lietuvos reikalai ir Amerikos lietuvių išeivijos tautinis išsilikimas.

Šioje konferencijoje nepageidaujami ir be abejonės nebus įleisti tokie tipai, kurie patys nežino, kuriai srovei jie priklauso.

Niekam nėra paslaptimi, kad ir tarpe tautinių grupių bei atskirų veikėjų yra nuomonių skirtumai vienu ar kitu mus visus bendrai liečiančiu klausimu.

Taigi kad ir skirtingų nuomonių tautinės visuomenės veikėjai jungia mūsų tautos patys svarbiausi gyvybiniai reikalai. Todėl tautinio nusistatymo stebėjai visuomet suranda bendrą kalbą ir bendrą tikslus bei uždavinius savo veiklai.

Mūsų širdingiausių troškimų yra, kad kiekvienas besiruošiantis į šią konferenciją veikėjas vadovautų tik tokiu nusistatymu, kuris mus vienija, o ne skirsto.

Sveikiname būsiančią tautininkų konferenciją ir linkime jai geriausio pasisekimo, kad jos nuveiktais darbais galėtų pasigėrėti visa Amerikos lietuvių išeivija ir senoji tėvynė Lietuva.

SPAUDOS APŽVALGA

Sovietijos-Lietuvos Siena

Draugas cituoja Lietuvos šaltinį, kuris naujoje Lietuvos Sovietijos sienoje randa šių keistų dalykų: 1) nėra gamtos nustatyti užtvartų (upių, ežerų ir tam panašiai); 2) kai kur siena ateina iki 6 kilometrų prie geležinkelio; 3) nesivaduoja tautybe, nes gana stambūs lietuviški valsčiai palikti Sovietijai; 4) siena nesuteikia nei mums nei rusams jokių karinės strategijos patogumų; 5) siena nuo sostinės Vilniaus tik už keliolikos kilometrų ir sostinė palieka Lietuvos kampe, nelabai saugioj vietoj.

Lietuviai Rusus Nukonkuruos

Naujiųjų korespondentais Lietuvoje nurodo, kad lietuviai labai nudžiugty, jei Hitleris visus vokiečius iš Lietuvos atsiimtų. Bet atsiimti jų jis nesiskubina, kaip skubinosi pasiimti Latvijos ir Estijos kamrotus. Mat, Lietuvos vokiečiai neturtingi, svetimos valiutos už juos Hitleris mažą gautų. Todėl delsia.

Kas dėl rusų įtakos sustiprėjimo, korespondentas vėl pareiškia nebijojimą. Sako: "Mums nėra tiek baisi dabar besiskverbiančių rusų įtaka, nes gerai žinome, rusų tauta nėra ta zoologine tautine neapykanta apjakieta, kaip vokiečiai.

Blogiausiu atveju, rusai bandys mums įpiršti savo socialinę ir politinę santvarką, bet nepalies tautos gyvybinių interesų ir nesudarys stabdžių mūsų tautos kultūrai klestėti".

Cia korespondentas permaža įvertina diktatūrinio pobūdžio cenzūros galią, kuri numarino visus žymesnius rusų rašytojus. Prie caro cenzūros gyvavo Puškinai, Lermontovai ir Tolstojai, o kas šiandien pasaulyje girdi apie dabartinius rusų rašytojus? Dėl politinės santvarkos Naujųjų korespondentais galvoja:

"Politinė santvarka, socialinio gyvenimo sutvarkymas daugiau pareina nuo mūsų pačių vallos, norų, pastangų. Mums svarbiausia tautiniai išsilikimai, savo kultūrą ugdyti. Rusai mūsų tautai negrūmoja mirtimi! Čia gali pasireikšti tik lygus su lygiu lenktyniavimas. O lenktyniuoti mums nebaisu. Mes jaučiame tiek pajėgus ir tiek dvasiniai stiprus, kad šiuo klausimu galime lenktyniuoti su visomis Europos tautomis".

Tai graži ir vyriška mintis. Jei Lietuvai ir teks priimti kai kurių komunistinės santvarkos diegų politikoje ir visuomenės santvarkoje, tai lietuviai mokės juos išauginti kaip pridera Vakarų Europos kultūringiems žmonėms, o ne kaip pusiau aziatinio žiaurumo rutsai daro. Vyt. Širvydas

LIEUVOS VOKIEČIAI SUSIRŪPINĖ

Pradėjus Vokietijai vežti savo tautiečius iš Estijos ir Latvijos, subruzdavo ir Lietuvos vokiečiai. Šis vokiečių išgabėnimasis yra didelė staigmena vietos vokiečiams, kurių kiti jau šimtmečius šiuose kraštuose gyvena.

Hitleriai pradėjus skelbti, kad Tretysis Reichas paima į savo globą ir kituose kraštuose jau šimtmečius gyvenančius vokiečius, suskato persiorientuoti ir Lietuvos vokiečiai. Pradėta viešai išpažinti nacional-socializmo doktrinos, organizuoti visokius kulturerbandus, kaž kaip ypatingai pabrėžti savo vokiškumą.

Zinantiems Hitlerio knygos "Mein Kampf" turinį, nepaslyps, kad šie vokiečiai, sveiktųjų valstybių piliečiai, Vokietijos "Drang nach Osten" turėjo suvaidinti lemiamą vaidmenį. Jų uždavinys buvo smeigti peiliu į nugarą šioms mažoms valstybėms, kurios taip drąsiai kovojo už savo laisvę ir geresnę ateitį.

Vokiečiai šiose valstybėse niekad nebuvo persekiojami. Reikia pasakyti, kad jie dar kaž kaip buvo ypatingai traktuojami ir gerbiami. Jiems buvo priemonos visos valstybinės tarnybos Lietuvoje, jie buvo priimami į Karo Mokyklą, policijos tarnybą, turėjo savo organizacijas, mokyklas ir bažnyčias. Argi tai buvo mažai? Nieks jiems nedraudė di-

džiuti Vokietijos iškilimui. Bet ne! Jiems to mažai. Jie pradeda įtikinėti Lietuvos evangelikus ir reformatus, kad šie jau tuo pačiu yra ir vokiečiai. Kaip tai gali būti evangeliku, reformatu ir tuo pačiu kartu lietuviu. Ne! Jūs esate vokiečiai, jie skelbė tikriesiems lietuviams. Neseniai buvo pradėję reikalauti savo spaudoje teisės vaikščioti uniformuotiems. Skelbti, kad jie persekiojami.

Taip daugelis pradėjo atsilginti lietuvių tautai ir žemei už jos vaisingumą, toleranciją. Pamyne tikrąjį žmoniškumą ir netekę dėkingumo jausmą, jie tikėjosi pasidaryti šio krašto išnaudotojais, visus paminti po vokišku batū.

Dar nieko apie derybas tarp Vokietijos ir Lietuvos spaudoje oficialiai nebuvo skelbta. Jos tik prasidės sutvarkius Estijos ir Latvijos vokiečių klausimą. Lietuvos visuomenė jau pripratusi žiūrėti šaltai ir daugelį įvykių. Nedaug pasisakoma ir dėl eventualaus vokiečių išsikraustymo. Daugeliui gyventojų jų gaila, bet kartais, ryšyje su ankščiau minėta jų veikla, džiaugiamasi, kad jie išsinešdins.

Kiek man žinoma, šio krašto gyventojai siuntė delegaciją į Maskvą jų reikalą išspresti, bet visi žygiai baigėsi galutiniu "Vakarines Gudijas" prijungimu prie Sovietų Sąjungos.

pirma turio rūpintis ten palikusiais tautiečiais". Nežūrint didelio pavojaus, jau jis keletą kartų buvo ten slapta sugrįžęs.

Komunistiškai Rinkimai

Taipgi jis pasakojo apie komunistų propagandą ir prarastus rinkimus. Komunistai kaimuose gyventojams rodė speciales filmas iš gyvenimo Rusijoje. Savo kalbose gyrė komunistinę santvarką, mokyklose tuoj pradėjo vaikų perauklėjimą. Mitinguose klausinėjo gyventojų, kokios jie nori santvarkos: ar demokratinės, suprask jų, ar lenkiškos buržuazinės? Žinoma, šio krašto gyventojai, būdami lietuviai, lenkiškos buržuazijos nenori. Apie komunistinę demokratiją jie vengė pasisakyti. Matydami, kad komunistai aiškiai patys vengia klausinėti, gyventojai patys pradėjo prašyti, kad juos priskirtų prie Lietuvos. To jiems niekas nežadėjo.

Per rinkimus į Vakarines Gudijas, taip dabar vadinamas šis kraštas ir kitos vietos, tautinį rinkimą, šiose apylinkėse nemažai pasireiškė ir vietiniai komunistai lietuviai. Jie iš savo tarpo išstatė po vieną kandidatą, už kurį rinkikai turėjo pasisakyti. Tvarka tikrai hileriška! Gyventojai, iš viso nenorėdami pasilikti svetimoje valstybėje, rinkimų lapeliuose pažymėtą kandidatą išbraukdavo ar tiesiog išplėsdavo.

Aišku, toki rinkimai negalėjo pasisekti, nes tai darė dauguma gyventojų, bet kandidatai, vis vien, buvo paskelbti išrinktais. Nors braukdami kandidatus, gyventojai parodė savo valią, bet naujieji valdovai rado reikalinga už tai kaltinti vietinius komunistus, mokytojus ir šiaip inteligentus. Prasidėjo vieny gaudymas, o kitų mėgimas.

Kiek man žinoma, šio krašto gyventojai siuntė delegaciją į Maskvą jų reikalą išspresti, bet visi žygiai baigėsi galutiniu "Vakarines Gudijas" prijungimu prie Sovietų Sąjungos.

STATYS GELEŽINKELIŲ PO VANDENIU

Japonijos valstybė sudarė daugybę didelių ir mažų salų. Kur nedėli atstumai, tos salos sujungtos per jūrą pastaitytais tiltais. Dabar japonai sumanė įdomiai sujungti vidurinės Hondo salos su Korėjos pusiasaliu. Išdirbtas projektas iškasti tunelį po jūros dugnu. Tas tunelis turėtų apie 110 kilometrų ilgumo ir eiti iš Simonselio į Fusano miestą. Pravedus tunelį, kelionė iš vieno žemyno į kitą truktų tik porą valandų, o dabar jūros kelio tenka keliauti net 7 valandąs.

Projektas sudarytas labai kruopščiai, jame numatyti visi sunkumai, kurie gali atsirasti tunelį po jūros dugnu kasant. Parengiamieji darbai jau bulis yra inteligentais, jo profesijos ir pavardės negaliu skelbti, ir manydamas, kad jis yra sunkioje materialinėje būklėje, pasiūliau jam kreiptis į atitinkamas Lietuvos valdžios įstaigas dėl tarnybos. Jis man atsakė: "Kad mano asmeniškai reikalai man nerūpi. AS

Italijos karalius ir jo anūkas. — Italijos karalius Victor Emmanuel ir jo anūkas. Italija dabar siūnia pagalbą Suomijai, bet pareiškia ištikimybę Romos Berlyno ašiai.

SLA NOMINACIJŲ REIKALU

SLA nariams reikėtų gyvai sukurti ir paremti tautiškąjį šleita, kuris jima rimčiausius ir daugiausiai kvalifikuotus SLA veikėjus organizacijai valdyti ir jos reikalus tvarkyti. Tautiškąjį šleita sudaro lavinti ir Susivienijimo reikalus nuo dugniai suprantanti plačios bizniskos iniciatyvos teisingi ir sąžiningi žmonės. Jei žmogus savo asmeniniam gyvenime teisingu darbu ir pasiryžimu išsimuša į priekį ir lietuviams gero ir garbės padaro, tai jis ir SLA reikalais bus naudingas ir sąžiningas viršininkas.

Kandidatuojantis į prezidento urėdą buvusis teisėjas Vincas F. Laukaitis iš Baltimore, Md., Amerikos lietuviams ir SLA nariams gali būti tik pasididžiavimu. Jis būdamas Maryland valstybės legislatorijoje pradėjęs įstatymą, kuriuo ši valstybė įsivienija Lietuvos Nepriklausomybės šventę — Vasario 16-tą. Kaip profesionalas iškilo net į vyriausio trafiko teisėjo urėdą tokiam dideliame mieste, kaip Baltimore, Md. Jau vien šie du faktai parodo, kad p. Laukaitis turi pakankamai iniciatyvos, pasiryžimo ir inteligentų taktą. SLA bus ne tik nauda, bet ir garbė turėti šiuo prezidentu tokį gabų ir garbingą asmenį.

Kandidatuojantis į SLA iždininko urėdą Juozas J. Bačiūnas iš Sodus, Mich., taip pat yra Amerikos auklėjimo patirtingas lietuvis. Savo bizniskais gabumais ir iniciatyva bei darbštumu p. Bačiūnas plačiai pagarsėjęs amerikų tarpe kaip resortų progreso reikalais specialistas. Jis žinomas visoms hotelių ir vasarinių resortų asociacijoms, į jų suvažiavimus nuolat kviečiamas su paskaitomis. Taip pat p. Bačiūnas gerai pažįsta nejudomo nuosavybės judėjimą ir kitas įvairias investavimo sritis. SLA nariai išrinkdami p. Bačiūną savo organizacijos iždininku pastatys SLA finansines daboti teisingai, sąžiningai, gerai prityrusį Amerikos auklėjimo veikėją-biznierių.

Kandidatuojantis į SLA daktaro kvotėjo urėdą Dr. Steponas Biežis iš Chicago, Ill., yra rodos vienas Amerikos lietuvių daktarų priimtas į Chikaguro Kolegijos organizaciją. Į šią organizaciją priimami tik nepaprastų gabumų ir pasižymėję savo profesijose medicai-chirurgai. Be to, Dr. Biežis yra vienas tų Amerikos lietuvių profesionalų, kurių arti

prie širdies lietuviškas gyvenimas ir kuris energingai Amerikos lietuvių veikloje dalyvauja ir visus kultūrinius darbus remia. Tinkamesnio SLA daktaro kvotėjo urėdai kandidato už Dr. S. Biežį negalima rasti.

Į mažesnius urėdus naujieji kandidatai taip pat yra gabūs, prityrę biznieriariai ir veikėjai, kurie žino nuo dugniai SLA reikalus. Kandidatas į SLA vice prezidento urėdą Vytautas A. Kerševičius iš Scranton, Pa., yra taip pat jaunosios kartos veikėjas ir buvęs apdraudimo kompanijų agentas bei dabar yra sekmingas biznierių. Taip pat p. Kerševičius yra gabiausias ir daugiausiai pasidarbavęs visose Pennsylvania valstybėje SLA organizatorius, beveik visuose SLA naujų narių prirašymo konkursuose pirmas dovanas laimėjęs. Jis yra prirašęs šimtus naujų narių prie SLA. Tinkamesnio kandidato už p. Kerševičių SLA vice prezidento urėdai SLA nariai negalima rasti.

Kandidatas į SLA iždo globėjo urėdą Jonas Brazauskas iš Cleveland, Ohio, taip pat buvęs gabus ir sekmingas biznierių, dabar pasiekęs atsakomąjo valdiško darbo Clevelando miesto tarnyboje. SLA reikalais žinomas ir pasižymėjęs veikėjas, tokiu būdu šimtu nuosimčių tinkamas kandidatas SLA iždo globėjo urėdai.

Apie dabartinis SLA pildomosios tarybos narius, sekretorius Dr. Matą Viniką ir iždo globėją Stasį Mockų, neprisieina nei kalbėti. Jų darbus ir nuopelnus SLA organizacijai visi SLA nariai geriau už mane žino. Tai nepažinomi tiems urėdams SLA viršininkai.

Taigi SLA nariai pasitarėdami savo organizacijai išrinkdami SLA pildomosios tarybos narius aukščiausiai išvardintus kandidatus. Būtinai reikalingos permainos SLA vadovybėje, jei norime, kad Susivienijimas progresuotų ir SLA nariams būtų užtikrintas bešaliskas ir teisingas patarnavimas visais reikalais. Dabartiniai viršininkai jau apkerpėjo ir pasidarė per daug rambūs, todėl nepaiso ką daro ir dažnai nesiskaito su SLA narių nuomonėmis ir valia. Jie jau jaučiasi tiek įsigalėję, kad drįsta net diktatoriškomis priemonėmis SLA narius terorizuoti. SLA vadovybėje būtinai reikalingos permainos! Pr. Baltūnas

TINKAMIAUSI KANDIDATAI Į SLA PILDOMĄ TARYBĄ

- SLA pildomosios tarybos nominacijose balsuok už šiuos tautinius kandidatus. Prezidentu — Buv. Teis. VI NCAS F. LAUKAITIS iš Baltimore, Md. Vice prezidentu — V. A. KERSEVICIUS iš Scranton, Pa. Sekretorium — DR. M. J. VINIKAS (dabartinis). Iždininku — JUOZAS J. BACIUNAS iš Sodus, Mich. Iždo globėjais — STASYS MOCKUS (dabartinis) ir JONAS BRAZAUSKAS iš Cleveland, Ohio. Daktarų kvotėju — DR. STEPONAS BIEZIS iš Chicago, Illinois.

"PIPIRAI" VISIEMS REIKALINGI

Ir mėsi ir valgiui reikalinga pipirai. Taigi vieno žmogaus žodžiu "pipirai" kitam taipogi reikalingi palaikymui sveikesnių ir aktyvesnių protiškių ir fiziškų veikimo jėgų.

Nebereikalo p. Leo. R. Bura savo rašte "Pastabos iš..." kurios telpa šiame leidinyje VIENYBES, P. L. Z. puslapyje, atvirai pasisako, kad jei ne "pipirai" pasiūtį jam veikėjo A. Tvaranavičiui ir redaktoriaus, P. L. Z., redakcija nebūtų už kelių dienų nuo pono Buros, gavus pluoštą rašinių ir eilėraščių. Dalį tų rašinių ir eilėraščių šioje laidoje sunaudojame. Skaitytojai galės dabar įkainuoti jaunuolių p. Burą ne tik kaip gabi pradinį prozą rašytoją, bet talento turintį eiliotoją.

Taigi, nuo šio laiko, reikia pasitikėti, turėsime dar vieną P. L. Z. spaudos štabo narį jaunuolių, kuris pradėjus nesustos rašinėti įvairiais vietos ir bendrais lietuvių reikalais. Kitame P. L. Z. puslapyje senesni dienraščio VIENYBES skaitytojai turės progą skaityti p. Leo.

R. Buros prisiūtą gražų ir reikšmingą jaunuoliams atsišaukimą. Senesni lietuvių veikėjai, nėra abejonės, šio jaunuolio raštą mokės taipgi giliai įvertinti.

"Pipiruokime" vieni kitus ne tik parašyti ką nors į mūsų miesto puslapi dienraštyje VIENYBES, bet taipgi drauge darbuokimės gauti naujų VIENYBES skaitytų ir garsinimų. Atlikime ir kitus reikalus, kuriuos reikalinga atlikti, per LITHUANIAN PRESS Corp. bendrovę. Tuomi praplėsimė VIENYBES dienraščio skaitytus ir palengvinsime našatų tų lietuvių, kurie sunkiausiai neša norėdami stipriai palaikyti Amerikoje tautišką spaudą. Visi seni VIENYBES skaitytojai prašomi užvilktas 1939 m. prenumeratas veikiai užsimokėti. Taipgi gauti bent po vieną naują skaitytą. Biznieriui duoti garsinimų. Šiais ir kitais reikalais, dabar galite kreiptis laišku ar asmeniškai, pas VIENYBES įgaliotinį ant vietos.

Z. Jankauskas, PLZ Red.,
543 N. 12th St., Phila., Pa.

"KAS TAI YRA TAUTA"

(Tęsinys)

O paskutiniausiais trimis šimtmečiais, kai europiečiai įsigijo kolonijų visuose pasaulio žemynuose, eina dar didesnis žmonių padėmių ir kraujo maišymasis. Šiandieninėje Prancūzijoje gali rasti ne vieną beveik visai juodos spalvos, kilusį iš Afrikos glūdumių, prancūzų, kuris kalba ir jaučiasi visai prancūziškai. Olandijoje gali rasti visai gryną Javos gyventoją — malajų iš veido bruožų ir odos spalvos, kalbantį olandiškai ir besivadinantį olandiečiu. Anglai, kaip jau sakytą, labiau už kitas tautas saugo savo "padermės grynumą," bet ir jų tarpe randi anglų, panašių į indus, j kinus, malajus ir kitokius, nes ir iš jų kolonijų ne vienas įsimašo į jų tautą.

Nuo to, tačiau, angliai nenustoją buvę angli tauta, kaip ir bendrai svetimo kraujo priėmimą neatima tautai jos privalumą; ji palieka gyventi, neš tauta yra ilgamžis padaras, greitai neišnyksta. Jei jos neištinka kuri nors netikėta nelaimė-katastrofa, arba jei ji nėra sistematingai ir įžūliai kitų tautų naikinama. Taigi, jeigu mūsų krašte, sakysime, Vilniaus dalyje, atsiranda žmonių, kurie sakosi, kad jie yra kile iš lenkų belaisvių ar atėjusių mišinio su vietiniais mūsų kraujo žmonėmis, tai jie iš kraujo dar negali vadinti save svetimaučiais — lenkais. Jie yra mūsų tautos žmonės. Tai labai patvirtina ir jų išvaizda. Niekas, arčiau prisizūrėjęs vietos gyventojus vilniečius, nepasakys, kad jie yra labiau panašūs į lenkus. Jie yra visiškai panašūs į mus, lietuvius, ir iš kraujo yra lietuviai. Dėl to mus taip į juos traukia, mes juos mylime kaip savo tautos brolius ir nieku būdu negalime sutikti, kad jie trauktųsi nuo mūsų, nuo tikrojo savo kraujo kamieno ir plaktųsi prie svetimo — lenkiško. Kad ir kažin kaip jie patys norėtų

kratytis savo kilmės ir kraujo, bet kiekvienam yra aišku, kad jie yra mūsų kraujo žmonės — lietuviai.

Labai svarbus dalykas tautai yra jos šalis — gimtinė tėvynė

Žmogus iš prigimties yra pririštas prie vietos, kur jis gimė, augo, mokėsi ir kur gyvena. Žmogus myli savo gimtą vietą, myli jos daiktus, myli aplinkinius žmones. Ta gimtosios vietos meilė dažnai pereiną į savo tautos meilę. Bene dailiausias dainos ir eilėraščių yra sudėti savo tėvynės. Mes žinome savo tarpe atsitikimų, kad kitakraujai, kitataučiai žmonės, bet gimę mūsų krašte, reikišk jam visai savo meilę ir prisirišimą mūsų tautai, pavyzdžiui, žydai rašytojai, apdainavę mūsų Vilnių, Kauną, upes ir bendrą mūsų krašto grožį. Tėvynė — šalis tai yra būtinas indas, kuriame tauta susidaro. Yra, tiesa, ir išimčių. Žydai yra išmėtyti po daugelį pasaulio šalių, galima sakytį, po visus penkis pasaulio žemynus, bet jie nenustoją nuo to būti viena tauta. Dažnai jie staciai nuostabiai yra panašūs į įvairių, skirtingų, šalių gyventojus, visu kuo juos primena, jų kalba, bet vis tiek jie yra viena žydu tauta. Į Palestiną, kur dabar žydai kuria savo tautišką valstybę, suvažiuoja žydu iš visų pasaulio kraštų: žydas iš Kinijos atrodo kaip kinas, iš Burmos kaip burmė, iš Moroko ir Abisinijos priemenas maurą ar negra, iš Rusijos — rusą, iš Vokietijos — vokietį, iš Anglijos — anglą, tiesiog lyg visos žmonių spalvos ir padermės būtų į ten susirinkusios, bet jie visi yra viena tauta — žydai!

Armėnai yra kita tauta "be šalies", arba teisingiau "tautaiškis iš daugelio šalių". Armėnų likučių yra Kaukaze, Irane, Sirijoje, Palestinoje, Egipte, kraujo kamieno ir plaktųsi prie svetimo — lenkiško. Kad ir kažin kaip jie patys norėtų

kitų, niekuomet nėra matęsi ir bendravę tarpe savęs, bet jie visi vadinasi ir jaučiasi vienais ir tais pačiais armėnais.

Bendra šalis, gyvenimas vienoje ir tose pačiose sąlygose labai daug prisideda risti — sieti skirtingos kilmės žmones į vieną kūną — tautą, bet ir čia matome daug pavyzdžių, kad vienoje ir toje pačioje šalyje dažniausiai tik viena tauta vyrąja, o greta jos gali gyventi dar ir kitos, o kartais ir daugelio, tautų žmonių. Vadinamosios "tautinės mažumos" šiandieninė Europos valstybėse ryškiai tatau patvirtina. Čekoslovakijoje iš visų 14-kos milijonų gyventojų yra 8 milijonai čekų, trys milijonai vokietų, 1 milijonas vengrų ir likusieji du milijonai — kitokių tautybių. Pietų Slavijoje iš 15-kos milijonų gyventojų yra 4 milijonai serbų, 2 milijonai chorvatų, pusantro milijono slovenų, arti milijonas makedoniečių, per milijoną vengrų ir kokiečių, ir dar puspenkto milijono kitokių tautų (albanų, kucovalakų, italų ir kitų).

(Bus daugiau)

NUSISOVĖ VALGYKLŲ SAVININKAS

Lapkričio 29 dieną čia papildė sauzūdystę valgyklų turtuolis, vardu William Boothby Kugler, sulaukęs 61 metų amžiaus.

Nebūtų taip svarbu apie šio turtuolio sauzūdystę minėti, bet kad nemažai lietuvių jo valgyklose dirbo, tai jo netekus, dirbant lietuviui susirūpinimo savo darbo likimu. Sakė, kad jis buvo neblogas darbdavys darbininkams. Žinoma dėl nusizudymo savininko, biznio neuždarys. Tačiau, kad darbo sąlygos prie naujų savininkų gali pasikeisti, ypač lievatijai dirbantieji tuo esą susirūpinę.

DOMĖS ATVYKUSIEM PO KARO

Dabar, kada užėina šaltesnės rudens dienos, man rodos visi yra linkę praleisti geriau laiką prie laikraščio, radio, ir kitų dalykų, viduje, šiltoji stovio. Vasaros šiltais laikais nėra tiek noro sėdėti po pastogę, bet kiekvienas stengias išvažiuoti kur nors pakvėpuoti tyru oru, pašokti piknikuose, pasimauzdyti jūroje ir t. t. Man rodos, žiemos laiką daug ko galima išmokyti ir daug nuveikti.

Tam tikslui aš rašau šį trumpą rąstelių tiems jauniems lietuviams, kurie pribuvo Ameriką po pirmo pasaulinio karo. O tokių čia nemažai randasi. Mums vėliaus atvažiuojantiems lietuviams, neimant atydon skirtingų įsitikinimų bei pažvalgy, reikalinga mūsų pačių atities gerovė, susižinoti vieni su kitais, susitari ir pradėti veikti lietuvių dirvoje. O pasiėmus tokį darbą, patiems ir bus šilčiau.

Todėl, aš prašau, kurie skaitys šį mano trumpą atsišaukimą, priduoti savo vardą, pavardę ir antrašą, žemiaus pasirašiusiam. Toliaus prašau vilkių tų lietuvių, kurie žino ar pažįsta jauną lietuvių ar lietuvių, atvažiuojusių Ameriką po pirmo pasaulinio karo, priduoti man jų vardus, pavardes ir antrašas, kad galėčiau su jais vėliaus susisiekti. Mums reikalinga net būtinai susiburti ir eiti senesniems lietuvių veikėjams pagelbon, parodydami, kad mes ir atsivežėme to lietuviško branduolio, kurio senesni mūsų veikėjai turėjo, bet su stipresniu tik kevalu. Prašau rašyti:

Leo. R. Bura,
2113 So. 28th St.,
Philadelphia, Pa.

SLA 135 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Sekmadienyje, lapkričio 26 dieną, 2 val. po pietų, Lietuvių Muzikalėje svetainėje, virš minėta kuopa laikė specialiai sušauktą savo susirinkimą.

Svarbiausias klausimas, dėl kurio susirinkimas buvo šauktas tai SLA korporacijos Carterio perkėlimas iš Wilkes-Barre į Pittsburgh, Pa. Tam klausimui išrišti ėjo ilgos tarpe narių susirinkusių diskusijos. Užbaigus ginčus abiejų priešingų viena kitai pasiū, reikalas leista narių balsavimui. Rezultatas slapto balsavimo parodė, sekandias pasekmes: 11 balsų palikti korporacijos Carteri Wilkes-Barre; 6 balsai perkelti į Pittsburgh, Pa. Žodžiu, dauguma balsų pareiškė savo norą, palikti Centrą ir "Home Office" kur jie dabar randasi.

Antras tarimas padaryta, su rengti bankietą sausio 27 dieną, 1940 metais, pavaišiniui prisirašiusių naujų narių prie kuopos.

APVILTA MEILĖ

(Aptaisyta iš Dainos Minčių)

Ant melsvų ežero bangu,
Laivelis supos be irklų,
Jame sėdėjo ji ir jis,
Abu gerėjos per naktis,
Grožėjos vandens lėlijomis
Ir vasaros naktims tyliomis.
Viens kitą spausdami meiliai
Niūniavo dainą tyliai.

Mėnulis švietė aukštumoje
Ir tiesė kelia tamsumoje,
Reikšdamas meilę ateičiai
Taip pat ir šioj tamsioj naktį.
Jie taip gerėjos visa gamta
Ir tarp jų meilė turėta
Negerėdė kas bus ateity,
O vien tik šioj tyloj naktį.

Prabėgo metai keleri
Ir vėl buvo naktis tyli,
Laivelis supos tarp bangu
Gitarą skambin' ant rankų.
Stygos suskamba — vėl tyli...
Ir verkimo balsas pakyla:
Kur mus tos naktys praeities —
Sėdžiu aš viena be vilties.

Ir tas kartosis ateity
Kaip šioj tyloj, tamsioj naktį.
Su meilės dėmėmis ant širdies,
Kurį mėnulius neapšviečia,
Ir pasiliks ant širdies
Visam amžiui ant atminties.
Leo. R. Bura.

CIO UNIJA LAIMEJO

Apsisvietais visuomenei yra gerai žinoma 1936 ir 1937 "sit-down" streikai. Federaliai valdžiai praleidus Darbo Akta, kuriuo darbininkai gali liuosai organizuotis į patinkamas jiem unijas ir vesti derybas su darbdaviais už geresnį atlyginimų, trumpesnių darbo valandų, švaros, žmoniškėsio apsiėnimo, ir t. t., mūsų miesto darbininkai pradėjo tų pagerinimų ir reikalauti. Idant tą atsiekti, unijų vadai išrado afektin-giausia būdą laimėti streikus, tai sukelti "sėdinčiųjų" streiką. Apex Hosiery Co., išdirbėjai kojinių darbininkai, pasinaudodami įstatymų proga, čia ir sustreikavo 1937 metais. Streikas tęsėsi septynias savaites ir buvo išsivystęs iki to, kad kompanijai padaryta žalos šimtais tūkstančių dolerių. Nulūgus darbininkų užsiskaršiamumui ir padarius su kompanija paliaubas, Apex Hosiery apskundė uniją teisman padarytus iškadų ieškoti. Skundą užvedė kelių milijonų dolerių. Žemesni teismai atrado uniją kalta ir priteisė jai kompanijai užmokėti \$711,932.55. Unija padavė apeliaciją į aukštesnį teismą panaikinti bylą. Ir šiomis dienomis aukštesnis teismas unijos prašymą išklauė ir

priteistas žemesnių teismų kompanijai išlaidas apmokėti, bylą panaikino. Dabar kompanijos advokatai sako bylą perduos į U.S. Supreme Courtą. Ką vyriausias teismas tuo reikalu pasakys, ateityje žinosime.

PASTABOS IŠ...

Lapkričio 19 dieną aplankiau mokytojos p-lės F. Ausėvičiūtės duotą jos jaunų moki-nių koncertą. Jaunuolių melodijos, muzika, šokiai, tikrai mane sujudino, kas prodo, kad panelės mokytojos buvo daug tam reikalui pasidaruota.

Po koncerto traukiau svetainės laiptais žemyn. Čia sutinku mūsų gerb. "Philadelphijos Lietuvių Žinių" redaktorių, p. Z. Jankauską. "Sveikas, sveikas, kas naujo?" — jis sveikindamas užklupo mane. "Viskas po senovei" ir jau norėjau tarti "good bye" ir bėgti. Nes tikrai žinojau, kad gausiu "vėlinių." Bet nespėjau taip greit užbaigt, kaip va. mūsų redaktorius man jau ir "drožia." "Mr. Bura, Tau reikia čigonos biznio (nagarkos), pasirodo, kad pažado nepildai. Pažadėjai rašinėti ir mūsų puslapi VIENYBĖJE šį ir tą, bet to nepadarai." Brolyti, man ausys ir veidas nuraudo tartum kaip saulės pagautos; teisinausi, kad laiko "neturėjau." Bet seno vilko neapgausi. Jausmus jis mano skaito, bet vis tiek neprispazinau. Kaip čia gali prisipažinti, nes pora vakarų čia vy-nų, čia čirvų tūzas... ir pralaimėjau. Bet tiek to, gavau "ting-nys" ir tiek. Na, ką darysi, reikią ir pakaziriot. Kitą kart gausiu gal ir tų "ting-nių," bet su vyly ir čirvų, palnemis gal išlošiu.

Muziklio Namo Bendrovės sklepe sutinku p. A. Tvaranavičių, kuris supazindina mane su savo broliu, varden kurio užkrėtė vieną "stalavą." Ui, net akys pažaliavo! Bet tiek to, maniau, "dviasis" atgavau. Bet kur tau, čia ir vėl gaunu "pipirų." Nežinau nei kaip teisintis. Maniau, kad pasaulis kojomis į viršų apsvirtė. Na, sakau, bėgsiu namo ir ką nors parašysiu. Parvažiuoju, bet jau 12 val. nakties. Na, ką gi gali rašyti... į lovą ir miegoti...

Atbudęs kitą dieną, na, sakau, kuomet kitą kart sapnuosiu, kad einu vestuves su vienu juodu batų, o su kitu bal-tu, manau, tikrai stovėsiu namo ir ką nors parašysiu, kad ir lovoj gulint. Dabar, kuomet mūsų gerbiamas redaktorius nematys manes ant koncerto, tai turės tikrai žinoti, kad vėlei su manim kas nors "negero atsitiko."

Leo. R. Bura.

PHILA. LIET. SPAUDOS STABO NARIAI:

V. Baranaukas, J. Kavaliauskas, L. R. Bura, Frank Pukas, P. Staniškis, S. Barauskas, A. Tvaranavičia, Juozas Ger-va, Z. Jankauskas, Kris. Zemaitis, A. Kanušis, Peter Tamulis, Edv. Braslauskas, S. Klatsauskas, I. Ivanaukas, M. J. Deksnis.

PARSIDUODA

PHILA. LIET. ŽINIŲ METINĖ PRENUMERATA \$2.00; PUSI METŲ \$1.25. DIENRAŠIS VIENYBĖ IR PHILA. LIET. ŽINIŲ METAMS — \$5.00. ADRESAS: 543 N. 12TH ST., PHILADELPHIA, PA.

Z. JANKAUSKAS

Real Estate and Insurance,
543 N. 12th St.,
Philadelphia, Pa.

STANSAM TIRE CO.

DISTRIBUTORS OF:
United States Tires and
Better Used Tires
902 SPRING GARDEN STREET
PHILADELPHIA, PA.
Vulcanizing — Batteries
Stanley J. Buivydas, Prop.
Phones: Poplar 2637, Race 8226

LIETUVIŠKA KEPYKLA

Jei nori būti sveikas ir drūtas, valgyk tikrą lietuvišką duoną ir piragus, pagamintus iš tikrų rugių ir kviečių miltų. Pirk asmeniškai, užsakyk į krautuvej ar namus

Mrs. Antanina Merkeliš
1315 SOUTH 2-ND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos mieste vienintelis lietuvis VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ PARDAVEJAS IR PIRKEJAS UŽ PIGIAUSIĄ KAINĄ

Kadangi aš turiu savo būdingą, tai tuos mažas ir išlaidas. Mano paties sūnūs yra pardavinioję, dėlto galia už automobilį jam mokėti BRANGIAU, o parduoti PIGIAU, negu kiti auto dylerai.

Imainau seną automobilį į naujesnį. Magaryčias galime gerti mano paties salūne. Prašan kreiptis pas mane.

PRANAS LULEVIČIUS
1949-57 N. Front Street, Philadelphia, Pa.
Tel. Neb. 9762

LIETUVIŠKA UZEIGA

KANIN'S CAFE
A. KANIUSIS, Savininkas
Nesigailėsite Atsilankę — Geriausias Patarnavimas

4800 NO. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.
Phone Dav. 9743 arba 5146

WM. VALAITIS MOTOR SERVICE

(Pirmas lietuvis šioje srityje nuo 1914 m.)
EKSPERTAS-MECHANIKAS

Brakes-Bodies-Fenders, Starters-Generators-Carburetors
Synchronizing and Overhauling. All Work Guaranteed.

1730-34 E. Moyamensing Ave., Phila., Pa.
Phones: How. 6596 Main 3623

EMILIA'S HAIR DRESSING PARLOR

PERMANENTS
Latest Method Used
OUR PRICES ARE REASONABLE
We Specialize In All Beauty Work

1201 Green Street, Phila., Pa.
Phone Poplar 3307

EXPERT WATCH & JEWELRY REPAIRING

FRANK PUKAS

Diamonds — Watches — Jewelry
609 North 12th Street, Philadelphia, Pa.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulūdimio valandoje prašau kreiptis prie manęs

1439 SOUTH 2-ND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Pennsylvania ir New Jersey Valstijos Telefonai: Bell Dew. 5136
Keystone — Main 9669

LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Užsirašyk Lietuvių Naujienas, kurios eina jau antri metai. Būsi patenkintas pats ir šeimyna.

Kaina metams \$1.00

Lietuvių Naujienos
332 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

LIETUVIŠKAS GELIŲ DARŽAS

Sutaiso dailius bukietus dvi ventučių, lign- bučių ir laidotuvių. Vestuvėms tinka dviuoms hažnytiuose. Prie gėlių teikia palmos veltus. Gėlių bukietus sutaiso nuo \$2.50 ir aukšty

Kreipitės asmeniškai, laišku ar telefonu: HOWard 8158

PETER TAMULIS

1225 SO. 2-ND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Pranešimas VIENYBES skaitytojams Philadelphiajose

Lithuanian Press Corp., dienraščio VIENYBES leidėjai, lapkričio 22 dieną, 1939 metų, įgalioto žemiaus pasirašiusį kolek-tuoti senas prenumeratas VIENYBES skaitytojų, gauti naujų, rinkti garsinimus ir kalendorius 1940 metams. Taigi nuo šio laiko prašau senų skaitytojų prenumeratas mokėti ir kitais reikalais kreiptis:

Z. Jankauskas, P. L. Z. Red.,
543 No. 12th St., Philadelphia, Pa.

VIENYBĖ

Rengiasi atvykti į veikėjų suvažiavimą

ELIZABETH, N. J. — Čia Budreckiams ir Džiovaliui besidarbuojant VIENYBES skaitytėjai yra patenkinti ir netikėtai dienraštį VIENYBĖ patys skaito, bet ir kitiems pataria skaityti.

Tautinėms Jėgoms Bendrinti Komiteto kviečiami elizabetiečiai yra pasirengę skaitlingai dalyvauti suvažiavime, kuris yra kviečiamas Brooklynne sekmadienyje, gruodžio mėn. 10 d.

Iš Operetės choro gyvenimo

Neseniai įvykęs Operetės choro koncertas laimėjo simpatiją dainos meną mylinčių žmonių, visu šimtu nuosimčių. Tas įrodė, kad koncertas buvo įvertintas. Malonu konstatuoti faktą, kad lietuviškosios dainos meną pamilsta Amerikoj užaugę jaunimas, kas kart vis daugiau. Tai yra džiuginantis reiškinys, nes juk lietuviškoji daina palaiko ir stiprina tautinę sąmonę Amerikos lietuvių jaunajoj kartoj.

Gruodžio 1 d. vyko operetėčių dainininkų pasirodymas su reikalais. Senoji choro valdyba lieka ir toliau eiti savo pareigas. Ilgametis choro pirmininkas p. Bajoras su entuziazmu visų choristų lieka ir toliau choro pirmininkas. Svarbiausiu pasitarimu principo buvo — pastatyti netolimoj ateityj operetę. Šiuo metu dar nežinoma operetės pavadinimas, nes tik dabar pradeda jai ruošti, šiomis dienomis choras gauna paklausimų koncertuoti vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo, į kuriuos netrukus bus atsakoma. Be viso to, nuartata penktadienį, gruodžio 8 d., 8 val. vak. turėti šeimynišką choristų pasilinksminimą, piliečių klubo svetainėj, kuris jau įvyko.

Spec. Koresp. Zemgulys.

SKELBKITES VIENYBĖJE

LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE

gaunama specialios degtinės ir vynų

Republic, Maryland Rye, grynų rugių degtinė 3 metų senumo, 90 laipsnių stiprumo

Kvorta . . \$2.09 Pint . . \$1.07

IMANT 12 KVORTŲ DUODAMA 10% NUOLAIDOS

Republic Liquor Store

415-17 KEAP ST., (arti-Grand St.) BROOKLYN, N. Y.

XAVERAS STRUMSKIS

TEL.: EVERGREEN 7-2089

LICENSE L-72

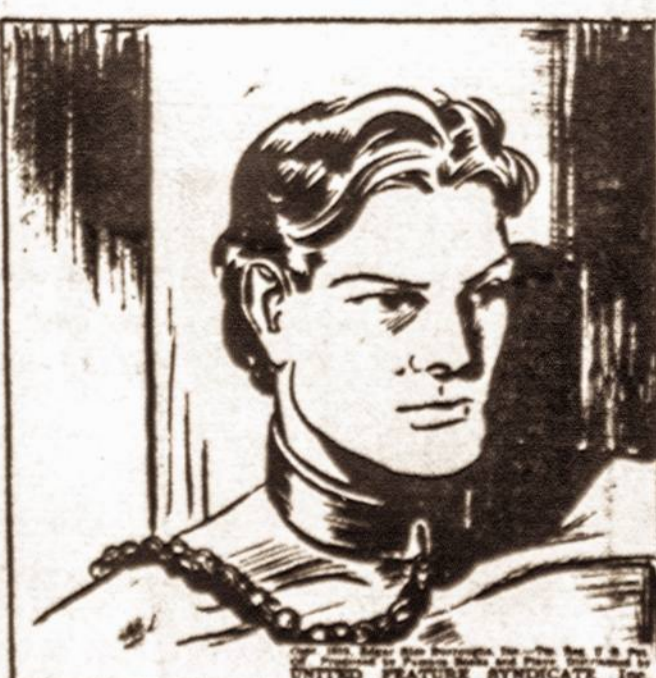
TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

89. Woodas tikrai nustebė, kad Tarzanas taip ramiai laukia baisios mirties. "Tas tiesa", pritarė Tarzanui ir Valtoras, kuris irgi buvo rengiamas mirti: "Mes visi turime kada nors mirti, dėl to nėra skirtumo, kaip ir kada mirsime. Reikia tik mirti drąsiai, kaip pri-dera kareiviui".

Sunėres rankas ant krūtinės, Valtoras išdidžiai kalbėjo: "Aš net džiaugiuosi, kad mirsiu po dramblio kojomis, nes aš esu dramblių medžiotojas. Kaip Katnėje gyventojai didžiuojasi savo liūtais, taip mes, Atniečiai, didžiuojamės savo drambliais ir visi tituluojamės Dramblių Medžiotojais".

Bet Tarzanas atsiliepė: "Jei aš galėčiau pasirinkti mirtį, tad geriau norėčiau mirti liūto nas ruose, negu po dramblio kojomis. Viena, kad liūtas užmuša ūmai, o antra, kad drambliai visuomet buvo mano geriausi draugai. Man nemalonu manyti, kad mane turi užmušti mano paties draugas".

"Na, šis dramblys nebus tavo draugas", nusijuokė Valtoras. "Aš žinau, kad šis zudytojas — laukinis ir žiaurus dramblys, bet pasirinkimo nėra", atsakė Tarzanas ir nusižiovavo "Aš dabar tikrai noriu miego ir pailsės", kalbėjo Tarzanas, lyg kad rytojaus diena bus tik paprasta kita diena.

Kas bus toliau žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

PRAKALBOS IR "TAMSUOLIŲ" KLAUSIMAI

CAMDEN, N. J. — Lapkričio 26 d. čia įvyko prakalbos. Manau, kad visiems būtų įdomu išgirsti, kaip tos prakalbos praėjo ir kas jas atliko. Kalbėtojas buvo A. Bimba ir jo draugai senas Vincas ir Pranaitis. Publikos buvo susirinkę tik apie 30 žmonių. Keiči iš jų buvo gerojai įkaušę, tai jie plojo rankomis ką tik Bimba gerai ar negerai sakė. Mat, jie neskaito jokio laikraščio. Prakalbos vyraujanti tema buvo dabartinė Lietuvos padėtis ir santykiai su Rusija. Į kalbas atvykęs p. Bimba tuojaus išvadino kelis žmones tamsuoliais, kurie davė jam klausimų. Jis negalėdamas atsakyti juos tamsuoliais išvadino.

Vienas pilietis davė jam klausimą, kodėl Rusijoj kumečiai turi duoti nuo vienos karvės 120 litrų pieno valdžiai. Tai Bimba labai užsigavo kodėl kumečiai pavadinio, o kodėl ne draugais. Kalbėtojas nepaaiškino klausimo, bet pradėjo kalbėti apie draugus. Jam buvo duota ir daugiau klausimų. Ponas Bimba klausė už klausė ar tas skaitas Laisvę ar Vilnij. Tas atsakė, kad skaitas VIENYBĖ, Naująją Gaidynę, Keleivį ir kitus kelis angliškų laikraščius. Tai p. Bimba pasakęs už tai jis nieko "nesuprantas".

Įdomu, kodėl p. Bimba skaitydamas savo laikraštį nėra toks apsišvėjęs ir nemoka apsisiekti su žmonėmis. Bet kaip tas žydas ant turgaus pirkdamas vištą stengiasi iš pardavėjo išsiderėti, o tas nenusišleidžia, tai žydas pavadinio kiaušle. Ta panašiai daro ir p. Bimba. Bijodamas, kad pats pipirų negautų, tai kitus vadina tamsuoliais. Matyti, kad pats tamsus būdamas mėgina ir kitus panašiais padaryti. Ai vėi...

Trečią dieną po prakalbų Senas Vincas parašė korespondenciją į Laisvę ir išjuokė davusius klausimus. Čia kaip tik aiškėn viskas išėjo, kada žiauri Rusija puolė mažutę Suomiją. Dabar visiems aišku su visais klausimais, kurie buvo duoti p. Bimbai, į kuriuos jis nemokėjo atsakyti. Dar drįso tamsuoliais vadinti, ar ne gėda? Davus klausimą, ar daug žmonių Rusijoje per metus sušaudoma, tai visai aplinkiniams keliais mėgino išsiskirti. Buvo paklaustas kodėl Rusija neišsileidžia Raudonojo Kryžiaus. Bimba atsakė, kad organizacijos, kurios duoda pašalpą negalima išsileisti, nes ji komunistams gali būti propaganda. Argi ne juokinga pagalvojus. Ten Buves.

Ar Tamsta atlikai savo kasdieninę pareigą ir užsimokėjai dienraščio prenumeratą? Jei ne — padaryk nieko nelaukdamas.

Siuvejų susirinkimas

Kriaučių unijos 54 skyriaus priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 13 d., 7:30 val. vakare, 280 Union Ave., Brooklynne.

Nariai prašomi dalyvauti, nes bus rinkimas valdybos sekretariams metams.

Ch. Nečiunskas.

Sovietų pavilijono jau nebus

Nors Rusija buvo žadėjusi ir kitais metais dalyvauti pasaulinėje parodoje, bet neseniai tik prieš užpuolimą Suomijos valstybės, savo sutartį su parodos vadovybe nutraukė. Reiškia, kitais metais "propagandos" pavilijono nematysime.

Pavilijonas ardomas ir dalimis gabenamas į SSSR. Sakoma, tenai bus pastatytas pastatas iš tų pačių pavilijono dalių. Pavilijonas susitarta išgabenti per 90 dienų laikotarpi.

Piliečių klubo rinkimai

Priešmetinis Lietuvių Amerikos Piliečių klubo susirinkimas buvo suauktas gruodžio 1 d. klubo patalpose. Susirinkime buvo renkama klubo valdyba 1940 metams. Daugumoje valdyboje liko anksčiau eję pareigas valdyboje nariai.

Klubo pirmininku išrinktas K. Kreivėnas, finansų raštininku A. Čepulis, išdėtininku A. Lėlis, daktaru E. Zukauskas, klubo maršalka M. Merkevičia.

Taip pat perrinkta ir klubo knygų peržiūrėjimo komisija, kurion įeina P. Vilčinskas, K. Lelešius ir F. Stanaitis, Direktorių pirm. išrinktas A. Velička, raštininku F. Vaitukaitis, direktoriais valdyboje A. Balčiūnas ir J. Apymanas.

Kuhn jau kalėjime

Amerikos vokiečių nacių bundo vadas Fritz Kuhn rastos kaltu ir teismo nuteistas kalėti nuo dviejų ir pusės iki penkių metų kalėjimo. Jis jau pradėjo savo bausmę Sing Sing kalėjime.

Viėsas padėkos žodis

Ačiu už surengimą mums surprise party, kuri įvyko gruodžio 3 dieną, Motiejaus Laukaus užėigos svetainėj, 914 Broadway. Tariam ačiu poniai Laukuvieni už surengimą ir triušą, kurį turėjo pakelti rengdama mums šią 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties vakarienę.

Dėkojame svočiai Jakaitienei už keiką ir gėles, svotui J. Bičiūniui už dalyvavimą ir kitus dalykus. Taipgi ir vakaro vedėjui J. Kairiui už tvarkos ir programos vedimą. Gaspadi-nėms V. Mankevičienei ir Zalbarauskienei už skanių valgių pagaminimą ir patarnavimą. Ir prie stalų patarnavimą Čenauškiūtei, Virbaliūtei ir kurių pavardžių neteko sužinoti teiksitės atleisti. Taipgi teko nugirsti, kad P. Jankus buvo pasidavęs būti svotu, bet jį patiko nelaimės, tapo sužeistas, tad negalėjo dalyvauti ir už tai tariam ačiu ir apgailestaujam dėl jo nelaimės. Mes nesitikėjom, kad mes turim tiek pažįstamų ir draugų, kad susirinktų dėl mūsų sukakties progos. Ačiu visiems dalyviams, kurių visų vardų negaliu su-

minėti, nes negaliu visų atsiminti. Tariam ačiu už gerus linkėjimus ir dovanas, kurias gavome.

Antanas ir Veronika Kvedarauskai

Ar Stalinas ir Hitleris Valdys Pasaulį?

Pamatykite sensacinę "MARCH OF TIME" milijonų dolerių vertės karo filmą. Taipgi virš 43 pasaulio naujienų apžvalgos.

Sportas, Apšvieta, Mados

ROCKEFELLER CENTER THEATRE

30 W. 50th St., New York City

HAYEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS

65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kiltbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.

Joseph Zeidat,

411 GRAND STREET Brooklyn, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas
50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 8-3623
168 GRAND STREET, TEL.: EVERGREEN 8-7179

KADA DAUG JŪS VALGOT! GERIAT! ROKOT!

Parduodama Barose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street
New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

SVENTĖMS Saldainiai puikiausiose dėžutėse. Kalėdinės Eglaitės papuošalai. Lietuvių ir Anglų kalba atvirutės. Vaikams žaislai — dovanos

LIETUVIŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĖJ

495 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA

PUSSVEIKIS - Jauties niekam tikęs - bejėgis! Neturi apetito, biurūs pūslės skausmai? Rūkintis viduriuos? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo - vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE. Tapk sveiku. KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERGREEN 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
T. Fred Lefevre - Manager
54-41 - 72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(SALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVICUS)
Tel. STagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAVEMEYER 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išsuvomuoja automobilius įvairiems reikalams